

Klasa:
Urbroj:

Zagreb,

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o sudovima (predlagatelj: Ivan Pernar, zastupnik u Hrvatskome saboru)
- mišljenje Vlade Republike Hrvatske

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, KLASE: 711-01/18-01/01, URBROJA: 65-18-03, od 22. veljače 2018. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, broj 81/13, 113/16 i 69/17), Vlada Republike Hrvatske na Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o sudovima (predlagatelj: Ivan Pernar, zastupnik u Hrvatskome saboru) daje sljedeće:

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskom saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o sudovima (predlagatelj: Ivan Pernar, zastupnik u Hrvatskome saboru).

Odgovornost Republike Hrvatske za nezakonit i nepravilan rad njezinih tijela proizlazi iz njezinog položaja kao jamca pravne sigurnosti i vladavine prava (Ustavni sud Republike Hrvatske, U-III-2314/2006 „... odgovornost države i javne uprave poseban je izraz načela vladavine prava, jedne od najviših vrednota ustavnog poretka Republike Hrvatske...“). Odgovornost tijela Republike Hrvatske za nezakonit i nepravilan rad istovjetno je regulirana u nizu posebnih zakona kojima se uređuje rad državne uprave, policije, oružanih snaga, sudova i državnog odvjetništva. Primarna i neposredna odgovornost države izrijekom je propisana u svim navedenim zakonima, a dalje je razrađena regresna odgovornost službenika, pripadnika i dužnosnika čije je postupanje uzrokovalo štetu u konkretnom slučaju. Odgovornost Republike Hrvatske u svim je navedenim slučajevima propisana jer navedene osobe ne postupaju u svom osobnom svojstvu, već u ime javne vlasti kojoj pripadaju odnosno prema ovlastima koje im je ta javna vlast povjerila.

Sukladno važećem Zakonu o sudovima („Narodne novine“, br. 28/13, 33/15 i 82/15) Republika Hrvatska odgovara za štetu koju stranci u postupku nanese sudac svojim

nezakonitim ili nepravilnim radom u obnašanju sudačke dužnosti koju ne obnaša osobno, već u ime Republike Hrvatske.

Građani koji smatraju da im je nezakonitim postupanjem sudaca nastala šteta nisu zakinuti u zaštiti svojih prava jer će im, pod uvjetom da su ispunjene propisane pretpostavke nastanka odgovornosti za štetu, istu naknaditi Republika Hrvatska. Također, ukoliko je sudac namjerno ili iz krajnje nepažnje prouzročio štetu Republika Hrvatska zatražiti će od suca naknadu isplaćene štete, iz čega proizlazi da će sudac koji namjerno ili iz krajnje nepažnje prouzroči štetu u konačnici za istu i odgovarati, a budući da će se Republika Hrvatska od njega moći regresno potraživati isplaćenu naknadu.

Iz navedenog se razloga obrazloženje ovog Prijedloga Zakona o izmjenama Zakona o sudovima u kojem predlagatelj navodi da bi suci s više odgovornosti pristupali samim predmetima smatra neosnovanim.

Pored navedenog, predloženo rješenje predlagatelja negativno bi se odrazilo na samostalnost i neovisnost sudaca u radu koje ime je pravo zajamčeno i odredbom članka 118. stavka 2. Ustava Republike Hrvatske. Prosudba zakonitosti postupanja sudaca dozvoljena je isključivo kroz zakonom predviđene postupke mijenjanja i ukidanja donesene sudske odluke odnosno utvrđenja postojanja takve odgovornosti i ne može se prepuštati diskrecijskoj procjeni stranaka nezadovoljnih ishodom pojedinih sudskih postupaka. Navedeno bi rješenje ujedno generiralo i velik broj sudskih postupaka protiv sudaca koje u njihovom radu štiti tzv. funkcionalni imunitet, a to je nemogućnost pozivanja na odgovornost za izraženo mišljenje ili glasovanje pri donošenju sudske odluke, osim ako se radi o kršenju zakona od strane suca koje je kazneno djelo.

Također je Ustavom propisano da se presude izriču javno u ime Republike Hrvatske, a što znači da suci u obnašanju sudačke dužnosti kao predstavnici sudbene vlasti postupaju i donose odluke ne u svoje vlastito ime već u ime Republike Hrvatske.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Dražena Bošnjakovića, ministra, dr. sc. Kristiana Turkalja, državnog tajnika i Sandu Kulić, pomoćnicu ministra.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

P.Z. br. 303

HRVATSKI SABOR

KLASA: 711-01/18-01/01
URBROJ: 65-18-03

Zagreb, 22. veljače 2018.

50 — VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Primljeno:	23-02-2018		
Klasifikacijska oznaka:	02203/18-12/16		Org. jed.
			50301
Uredžbeni broj:	65-18-01	Pril.	Vrlj.
		2	-

05, 02
-- 1
VLADI REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem, radi davanja mišljenja, *Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o sudovima*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Ivan Pernar, zastupnik u Hrvatskom saboru, aktom od 22. veljače 2018. godine.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

P.Z. br. 303

HRVATSKI SABOR

Zastupnik Ivan Pernar

U Zagrebu, 22. veljače 2018. godine

Hs**NP*711-01/18-01/01*6531-18-01**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
85 -- HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	22-02-2018	Org. jed
Klasifikacijski oznaka	711-01/18-01/01	65
Uredbeni broj	6531-18-01	Pril Vrij
		1 CA

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o sudovima

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (NN 85/10 – pročišćeni tekst i 05/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskog sabora (NN 81/13, NN 113/16 NN 69/17) 81/13), podnosim **Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o sudovima Narodne novine 28/2013, 33/2015, 82/2015, 82/2016.**

Sukladno članku 174. stavku 2. Poslovnika Hrvatskog sabora, u postupku donošenja Zakona na sjednici Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela, sva potrebna obrazloženja dat ću osobno.

Zastupnik

Ivan Pernar

Prilog: Izmjena Zakona o sudovima
Tekst odredbi važećeg Zakona

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. Ustava Republike Hrvatske (NN 85/10 – pročišćeni tekst i 05/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakon o sudovima Narodne novine 28/2013, 33/2015, 82/2016 u dijelu „IX. PRAVA I DUŽNOSTI SUDACA“, članak 105. propisuje odgovornost Republika Hrvatska za štetu koju stranci u postupku nanese sudac svojim nezakonitim ili nepravilnim radom u obnašanju sudačke dužnosti.

Sudačka neovisnost je vrlo bitna kako bi se omogućilo slobodno pravosuđe i uklonili utjecaji izvana, te kako bi pravosuđe moglo pravilno funkcionirati.

Suci bi trebali postupati u ime zakona i društva, a ne kao reprezentanti političkih, poslovnih ili drugih interesnih grupa.

Sudačko zanimanje je jedno od najuglednijih profesija u gotovo svim društvima.

Sudac se osobito mora ponašati tako da očuva svoj ugled i ugled sudbene vlasti te ne dovodi u pitanje svoju nepristranost i neovisnost u suđenju i samostalnost sudbene vlasti; ne smije biti član političke stranke, niti se baviti političkom djelatnošću; ne smije se koristiti svojim radom u sudu i ugledom suda za ostvarenje svojih privatnih interesa; ne smije obavljati odvjetničku ili javnobilježničku službu, poslove člana upravnog ili nadzornog odbora trgovačkog društva ili druge pravne osobe; ne smije obavljati drugu službu ili posao koji bi mogli utjecati na njegovu samostalnost, nepristranost i neovisnost ili umanjiti njegov društveni ugled ili su inače nespojive s obnašanjem sudačke dužnosti; dužan je predmete koji su mu raspoređeni u rad rješavati redoslijedom njegova zaprimanja u sud, vodeći računa i o predmetima koji su po posebnim propisima utvrđeni kao hitni; dužan se stalno stručno usavršavati i sudjelovati u programima obrazovanja i usavršavanja Pravosudne akademije; mora poštovati zakonske rokove otpreme sudskih odluka koje su vezane rokom i rokove za donošenje odluke određene u postupku po zahtjevu stranke za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku te donijeti u okviru redovitog radnog vremena tijekom jedne kalendarske godine broj odluka propisan Okvirnim mjerilima za rad sudaca, a sve kako je propisano člancima 89.-91., 93. i 95. Zakona o sudovima.

Postoji primarna odgovornost Republike Hrvatske za štetu koju u obnašanju sudačke dužnosti nanese sudac građaninu ili pravnoj osobi, svojim nezakonitim ili nepravilnim radom. Republika Hrvatska može od suca zahtijevati naknadu isplaćene svote samo ako je sudac štetu učinio namjerno ili iz krajnje nepažnje. Odgovornost sudaca za naknadu takve štete je supsidijarna.

Prema podacima Europske komisije, po učinkovitosti, kvaliteti i neovisnosti pravosuđa, od dana 11. travnja 2016. godine, Hrvatska je na začelju ljestvice zemalja EU, a stanje je loše i po broju neriješenih predmeta na sudu.

U članku 105. stavak 1 jasno je navedeno da Republika Hrvatska odgovara za štetu koju u obnašanju sudačke dužnosti nanese sudac stranci svojim nepravilnim ili nezakonitim radom. Radi se o odgovornosti za drugog koja je isključiva i primarna i nema izravne odgovornosti suca. Ukoliko bi netko iz razloga navedenih u članku 105. stavku 1, podnio tužbu protiv suca

direktno, takvu tužbu trebalo bi odbiti zbog pasivne legitimacije. Ovom izmjenom zakona takve tužbe se omogućavaju.

Ukoliko se bi odgovornost za štetu nanijetu stranci u postupku prebacila sa Republike Hrvatske direktno na suca, suci bi sa više odgovornosti pristupali samim predmetima, a građanima koji nisu zadovoljni radom pravosuđa omogućilo bi se vođenje postupka za naknadu štetu protiv sudaca kojim su svojim nezakonitim djelima i propustima njima nanijeli štetu.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O SUDOVIMA

Zagreb, veljača 2018.

IV. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O SUDOVIMA

Članak 1.

Članak 105. stavak 1 mijenja se i glasi:

1. Sudac odgovara za štetu koju nanese stranci u postupku svojim nezakonitim ili nepravilnim radom u obnašanju sudačke dužnosti.

Dosadašnji stavci 2, 3 i 4 se brišu.

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

Obrazloženje:

Uz članak 1.

Omogućuje se odgovornost suca za štetu, umjesto odgovornosti Republike Hrvatske, počinjenu stranci u postupku koju je prouzročio svojim nezakonitim ili nepravilnim radom, u cilju poboljšanja pravosudnog sustava i veće odgovornosti sudaca za svoj rad.

Uz članak 2.

Propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

V. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

IX. PRAVA I DUŽNOSTI SUDACA

5. Odgovornost za štetu

Članak 105.

(1) Republika Hrvatska odgovara za štetu koju stranci u postupku nanese sudac svojim nezakonitim ili nepravilnim radom u obnašanju sudačke dužnosti.

(2) Republika Hrvatska zatražit će od suca povrat isplaćene naknade samo kad je sudac štetu učinio namjerno ili iz krajnje nepažnje.

(3) Republika Hrvatska tražit će od suca povrat isplaćene naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku ako je povreda nastala namjerom ili krajnjom nepažnjom suca.

(4) Predsjednik suda pred kojim je došlo do povrede prava na suđenje u razumnom roku u smislu stavka 3. ovog članka dužan je nadležnom državnom odvjetništvu dostaviti podatke potrebne za pokretanje postupka iz stavka 3. ovoga članka.